

Erikoistumisopinnot

Johdanto

Kotimaiset ja kansainväliset kehittämishaasteet ja –mahdollisuudet liittyvät rakenteiden, toimintamallien ja teknologisten sovellusten uudistamiseen sekä tehokkaampaan hyödyntämiseen. Tieto –ja viestintäteknologia on sulautunut yhä laajemmin esineisiin, laitteisiin ja ihmisten työ- ja elinympäristöön. Tämän vuoksi terveys- ja hyvinvointiteknologiasektorilla on selvä tilaus poikkitieteelliselle, moniammatilliselle, uusimpaan tekniikkaan ja innovaatiotoimintaan liittyvälle osaamiselle. Hyvinvointialan toimintaympäristö on muuttuva. Globalisaatio, talouden ja elinkeinoelämän muutokset sekä teknologinen kehitys heijastuvat yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen elämässä. Haasteita työlle tuovat väestön ikääntyminen, monikulttuurisuus, sosioekonomisten erojen lisääntyminen ja ympäristökysymysten merkityksen kasvaminen. Hyvinvointialan palvelurakenne on siirtymässä asiakaslähtöisiin ja verkottuneisiin palveluihin. Lähiyhteisöjen ja yksityisten palveluiden merkitys hyvinvoinnin tuottamisessa kasvaa. Haasteisiin vastaaminen edellyttää uudenlaisia, luovia ja teknologisia ratkaisuja palvelujen tuottamisessa. Hyvinvointiteknologian osaajien tulee kyetä käyttäjätarpeiden ennakointiin ottaen huomioon käytettävyyden, toiminnallisuuden, inhimillisyyden, terveellisuuden, ympäristömyönteisyyden ja vuorovaikutteisuuden.

Opiskelijan oppimisprosessi

Oppija nähdään tässä opetussuunnitelmassa aktiivisena ja vastuullisena toimijana ja oppijalla itsellään on merkittävä osuus opintojen etenemisessä. Oppiminen perustuu opiskelijoiden tutkivaan, kehittäväan, refleктоivaan, kokemukselliseen ja yhteistoiminnalliseen työskentelyyn. Koulutuksessa kehitetään erityisesti itsearvioivia taitoja tavoitteellisen oppimisen työvälineiksi ja korostetaan sosiaalista vuorovaikutusta oppimisessa. Ammattikorkeakoulun erikoistumisopinnoilla vastataan yleensä asiantuntijana kehittymisen haasteeseen, koska aiheet nousevat yhteiskunnan, alueen ja toimialan kehittymistarpeista. Opinnoilla tavoitellaan uutta osaamista, joka huomioi oppijan ja hänen toimintaympäristönsä tarpeet ja lähtökohdat. Orientoituminen oppimisen vastuullisuuteen ja omat lähtökohdat tiedostavaan oppimiseen alkaa erikoistumisopintojen hakuvaiheessa. Opiskelijan omaa oppimisprosessia aktiivisesti refleктоiva ote syvenee erikoistumisopintojen edetessä lehtorien ohjauksen tukemana. Opiskelija saa ammatillisen kehittymisensä tueksi palautetta ja ohjausta yksilönä, pienryhmässä ja seminaariryhmissä. Palaute on vuorovaikutteista ja suhteessa oppijan asettamiin osaamistavoitteisiin. Palautteen antajina toimivat lehtorien lisäksi kanssaoppijat ja työelämäkumppanit. Palautteen ja arvioinnin kohteena ovat toiminta vuorovaikutustilanteissa sekä kirjalliset tehtävät. Palautetilanteita ovat seminaarit, työparin kanssa pidettävät toimintaa refleктоivat keskustelut sekä lehtoreiden yksilö- ja pienryhmäohjaukset. Arviointia annetaan laadullisessa sanallisessa muodossa sekä kirjallisena että suullisena ja numeraalisesti oppimistehtävästä riippuen.

E-asioinnin hyvinvointiohjauksen erikoistumisopinnot noudattavat Learning by Developing (LbD) -mallia, jossa opiskelijat ovat aktiivisia kehittäjiä samalla kun he oppivat uutta ja kehittyvät oman alansa osaajina. Opettajat osallistuvat kehittäjinä toimintaan ja tukevat mukana olevien opiskelijoiden oppimista ja ammatillista kasvua. Opinnot toteutetaan yhdistämällä työ, oppiminen ja kehittäminen. Laurean LbD –toimintamalli (*tutkiva oppiminen kehittämishankkeissa*) tarkoittaa kehittävää ja tutkivaa työn kautta oppimista. Opiskelija voi kasvaa tutkittuun tietoon perustuvissa, aidoissa hankkeissa perusosaajasta työelämän kehittäjäksi (Laurea, 2009). Laurean tutkintoon johtavien koulutusohjelmien opetussuunnitelmat, samoin kuin tämä erikoistumisopintojen opetussuunnitelma, rakentuvat osaamispohjaiseen opetussuunnitelmaan sekä ajatteluun uusista oppimisympäristöistä, joissa työelämäkumppanuudet ja autenttiset asiakastilanteet ovat etualalla.

Oppimisen vaiheet rakentuvat **autenttisuuteen, kumppanuuteen, kokemuksellisuuteen,**

luovuuteen ja tutkimuksellisuuteen. Kuvatuista käsityksistä on myös tunnistettavissa ne elementit, joihin kehittämishanke hankeprosessina ja oppimisprosessina rakentuu. **Autenttisuus** todentuu siinä, että kehittämispohjaisessa oppimisessä lähtökohtana on aito, työelämän kehittämishanke vastaten sitä osaamista, jonka asiantuntijaksi opiskelija haluaa kehittyä. **Kumppanuus** ja kumppanuuden rakentaminen voi olla haastavaa ja merkityksellistä. Se tarkoittaa yhdessä tekemistä, osaamisen jakamista ja yhdessä oppimista. **Kokemuksellisuus** painottaa jokaisen aktiivista ja vastuullista roolia omasta oppimisestaan, osallistumista yhdessä tekemiseen ja oppimiseen. Se on kokemusten keräämistä ja jakamista. Kokemus rakentuu prosessissa etenemisestä ja ratkaisujen löytymisestä. Niiden reflektointi sekä merkitysten etsintä yhdessä mahdollistavat työelämäosaamisessa olevan tiedon ja sitä selittävän tiedon ymmärtämisen sekä uuden osaamistiedon tunnistamisen. **Tutkimuksellisuus** tarkoittaa tutkivaa, kehittävää ja kriittistä työtettä, tutkimukseen perustuvan tiedon soveltamista sekä aiheeseen liittyvää tutkimusta mahdollisuuksien mukaan. **Luovuus** nähdään kehittämishankkeen voimavarana. Kehittämishankkeen innoittajana on yhdessä havaittu muutoksen tarve, halutaan uutta mutta ei vielä varmasti tiedetä, mitä se tuottaa. Kehittämishanke mahdollistaa luovuuden käyttöön oton, kaikki ovat matkalla jonnekin. Luovuuteen ollaan myös matkalla. (Raj, Katariina, 2005)

Monimuoto-opiskelu aikuisopinnoissa

E-asioinnin hyvinvointiohjauksen erikoistumisopinnoissa opiskelu on monimuotoista, jossa vuorottelevat ja limittyvät lähi-, etä- ja verkko-opiskelun jaksot. Opiskelussa korostetaan reflektiivistä, yhteistoiminnallista oppimista, jolloin oppijat voivat hyödyntää kokemustaan ja muodostaa uutta yhteistä asiantuntijuutta yhdessä. Opiskelijat, työelämän edustajat ja opettajat toimivat yhdessä syventäen osaamistaan. Näin mahdollistuu monitasoinen oppiminen ja ohjaus ja tiedon jakaminen ja se johtaa uuden tiedon ja taidon suuntaan. Haasteena ohjaamiselle ja oppimiselle on se, että tiedot ja taidot omaksutaan siellä missä ne myös syntyvät.

Lähiopetus toteutuu päiväopiskeluna.

Lähiopiskelussa käytetään monipuolisesti erilaisia opiskelijalähtöisiä oppimis- ja työtapoja ja niiden yhdistelmiä mm. luento- ja projektiopetusta, opiskelija- ja asiantuntijaseminaareja, opintokäyntejä, oppimistehtäviä ja –päiväkirjoja jne. Verkko-opiskelu ja ohjaus toteutetaan OPTIMA-oppimisympäristössä.

Tavoitteena on opiskelijan aiemman koulutuksen antaman asiantuntemuksen syventäminen yhteisten oppimistehtävien avulla. Kehittämistyö (10 op) muodostaa opintojen ytimen. Kehittämistyö suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä työelämän edustajien kanssa. Kehittämishankkeen työstäminen aloitetaan heti opiskelun alussa ja sitä työstetään opintojen edetessä vähitellen siten, että se valmistuu toukokuuhun 2011 mennessä.

Opintojen rakentuminen

E-asioinnin hyvinvointiohjauksen erikoistumisopinnot ovat kokonaislaajuudeltaan 30 op ja ne toteutetaan yhden vuoden mittaisena kokonaisuutena. Yksi lukukausi käsittää noin 15 opintopisteen opinnot. Kokonaisuus on jaettu neljään opintojaksoon:

Asiakkuusosaaminen 5 op

Virtuaalitekнологiaosaaminen 10 op

Ohjaus-, neuvonta - ja konsultaatio-osaaminen 5 op

Kehittämistyö 10 op

Tavoitteena on opiskelijan osaamisen syventäminen, uuden tiedon ja näkökulman tuottaminen, uusien työkäytäntöjen kehittäminen, virtuaalisten hyvinvointipalveluiden osaamisen edistäminen ja virtuaaliympäristöissä tapahtuvan ohjaamisosaamisen syventäminen mm. hyödyntämällä HyvinvointiTV:a ja muita teknologioita alustoja.

Laadunvarmistus

Laurean toiminnan laatua seurataan ja kehitetään laadunvarmistusjärjestelmän avulla. Kehittämispohjainen oppiminen on määritetty yhdeksi Laurean neljästä kriittisestä menestystekijästä. Kehittämispohjaisen oppimisen prosessia tukee koulutusprosessi, jonka kehittämismenetelmien tuloksia arvioitaessa arvioidaan samalla koulutusohjelman laatua. Tavoitteena on opiskelijan osaamisen kehittyminen henkilökohtaisen oppimissuunnitelmansa mukaisesti, ammatillinen kasvu sekä opintojen sujuva eteneminen. Opintojaksoihin osallistuvat opiskelijat antavat kunkin opintojakson jälkeen palautteen, jota hyödynnetään koulutuksen edelleen kehittämisessä.

Koulutusohjelman laadunvarmistuksen menetelmät

Ohjaustoiminta tukee opiskelijaa opintojen ajan siten, että hän saa tarvitsemansa ohjauksen ja hänen opintonsa etenevät henkilökohtaisen oppimissuunnitelman mukaisesti. Henkilöstö voi osallistua säännöllisesti Laureassa järjestettävään koulutukseen ohjaus- tai opettajatuutoritoiminnasta. Opiskelijoiden opintoihin liittyvät palautekyselyt ja opintojen edistymisen seuranta antavat suuntaa Laurean ohjaustoiminnan kehittämiseksi.

Opiskelijan hyvinvointia edistetään erilaisin terveydenhuoltoa tukevin palveluin. Opiskelijan hyvinvointipalveluiden keskeisenä kehittämismenetelmänä toimii mm. opiskelijoille suunnattu hyvinvointikysely. Osana opiskelijan hyvinvoinnin kehittämistä Laureassa on kartoitettu fyysisten olosuhteiden ja rakenteiden esteettömyys. Kartoitus tehdään paikallisyksikkökohtaisesti terveydenhoitajan, erityisopettajan, korkeakouluisännän/-emännän ja lehtorin yhteistyönä. Paikallisyksiköiden esteettömyystilannetta tarkastellaan säännöllisesti kerran lukuvuodessa yhteisessä tapaamisessa.

		1. vuosi	2. vuosi
OP	OPINNOT		
G0279	Asiakkuusosaaminen	5	
G0280	Virtuaalitekнологiaosaaminen	10	
G0281	Ohjaus, neuvonta ja konsultaatio-osaaminen	5	
G0282	Kehittämistyö	10	
		0	0

G0279 Asiakkuusosaaminen, 5 op

Opiskelija osaa:

- opiskelija osaa luoda ammatillisen ja asiakasta osallistavan vuorovaikutussuhteen
- opiskelija osaa tukea ja ohjata erilaisia asiakkaita
- opiskelija osaa toimia moniammatillisissa verkostoissa

Opintojakson sisältö:

Asiakkaan kohtaaminen verkossa, asiakkaan tilannearviointi ja sähköinen kirjaaminen, oman työn esittely ja siihen liittyvät sähköiset verkkoratkaisut

G0280 Virtuaalitekнологiaosaaminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- opiskelija tutustuu erilaisiin sähköisiin ja teknisiin virtuaaliratkaisuihin
- opiskelija ymmärtää käyttäjälähtöisen suunnittelun perusteet
- opiskelija osaa käyttää ja kehittää aktiivisesti virtuaalitekнологiaa asiakkaan ohjauksessa
- opiskelija ymmärtää virtuaaliympäristön kestäväksi ja saavutettavaksi hyvinvointiohjauksessa

Opintojakson sisältö:

HyvinvointiTV oppimisympäristönä, mobiiliratkaisut ja datan siirto, tietoturva ja tekijänoikeus, tietosuoja, käyttäjälähtöinen tuote- ja palvelusuunnittelu, palveluohjaus verkossa, esteettömyys e-asioinnissa, kestävä kehitys, innovaatiot

G0281 Ohjaus, neuvonta ja konsultaatio-osaaminen, 5 op

Opiskelija osaa:

- opiskelija ymmärtää erilaisten yhteisöjen toimintaperiaatteita ja kulttuureja
- opiskelija tuntee hyvinvointia ja sosiaalista toimintakykyä tukevat palvelujärjestelmät ja pystyy osallistumaan palveluiden kehittämiseen
- opiskelija osaa vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

Opintojakson sisältö:

Virtuaalipalveluohjaus ja -palvelujärjestelmät, osallistava interaktiivinen viestintä, virtuaaliset ohjausmenetelmät ja arviointi

G0282 Kehittämistyö, 10 op

Opiskelija osaa:

- opiskelija osaa systemaattisesti suunnitella, toteuttaa ja arvioida sekä raportoida työelämään liittyvän kehittämishankkeen, joka on yhteisöllisesti, paikallisesti ja/tai alueellisesti vaikuttava.

Opintojakson sisältö:

Harjoitteleminen virtuaaliympäristössä ja kehittämistehtävä